

Vergaderjaar 2009–2010

30 995

Aanpak Wijken

Nr. 74

BRIEF VAN DE MINISTER VOOR WONEN, WIJKEN EN INTEGRATIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 19 oktober 2009

Tijdens het AO Stedenbeleid van 22 september jl. heb ik toegezegd te komen met een voorstel over de opzet van de tweede tranche van het «Budget 40+ wijken». Dit voorstel treft u aan in deze brief.

Het kabinet is gestart met de wijkenaanpak omdat te veel wijken achterop waren geraakt ten opzichte van de stad. Werkloosheid, huiselijk geweld, integratieproblemen, schooluitval en overlast stellen in ruim 100 wijken de leefbaarheid op de proef, met consequenties voor de vitaliteit van de gehele stad.

Er is gekozen voor extra aandacht voor 40 wijken met de grootste opeenstapeling van problemen. Deze hebben een achterstand ten opzichte van het stadsgemiddelde. Doelstelling is om deze wijken binnen 8 tot 10 jaar om te vormen tot vitale woon-, werk- en leefomgevingen, waar het prettig wonen en werken is en waar mensen betrokken zijn bij de samenleving.

Mijn inzet is deze aanpak vol te houden, te verdiepen en te verbreden. Deze problemen beperken zich niet tot de 40 wijken van de wijkenaanpak, maar doen zich voor in veel meer wijken in Nederland. Uw Kamer heeft bij motie speciaal aandacht gevraagd voor wijken in de overige steden binnen de G31 (in de eerste tranche van het budget), maar ook voor de wijken in gemeenten buiten de G31 (in de tweede tranche) (TK 2007–2008, 30 995, nr. 47). Voor deze wijken is in totaal € 60 miljoen gereserveerd.

Conform uw motie zijn de G31 eind vorig jaar uitgenodigd om plannen in te dienen voor de eerste tranche. Het proces rond de beoordeling van de plannen en de verdeling van het budget is door de inschrijvende gemeenten als zeer prettig ervaren en heeft tot enthousiasmerende plannen geleid. Er sprak bezieling uit en de wil om er ècht wat van te maken. Met de gekozen werkwijze (presentatie aan een commissie onder leiding van Doekle Terpstra), is een kwaliteitsimpuls aan de plannen gegeven. In totaal hebben 15 wijken binnen de G31 gelden ontvangen voor de uitvoering van plannen om hun wijk te verbeteren (zie ook het eindadvies van de commissie, TK 2007–2008, 30 995, nr. 68). Bij de beoor-

deling van de tweede tranche zal ik deze werkwijze continueren en de commissie opnieuw verzoeken de plannen op kansrijkheid te beoordelen. Tijdens de bijeenkomst in juni van dit jaar, die de start van de uitvoering van de 1e tranche markeerde, hebben alle G31 een intentieverklaring ondertekend waarbij kennisdeling centraal staat. De kennis die opgedaan wordt met de wijkenaanpak is van grote waarde en moet ten goede komen aan alle wijken waar problemen zijn.

U hebt met uw motie ook aandacht gevraagd voor die wijken in gemeenten buiten de G31 die met problemen kampen. Voor de tweede tranche ligt daar ook de focus. In mijn voorstel richt ik mij op die wijken waar de grootste problemen zijn, om versnippering van het budget tegen te gaan. Ik ga uit van gebieden met een minimale omvang van 1000 inwoners, omdat ik ervan uit ga dat gemeenten een kleinere wijk zelf, dus zonder extra rijkssteun, kunnen aanpakken.

Opzet tweede tranche

Voor inzicht in de urgentie heb ik mij gebaseerd op cijfers uit de Leefbaarometer.

De Leefbaarometer is een in opdracht van VROM ontwikkeld en breed gedragen instrument dat zicht geeft op de mate waarin de leefomgeving aansluit bij de voorwaarden en behoeften die mensen daar aan stellen (denk daarbij aan veiligheid, sociale samenhang, voorzieningen, etc.). De Leefbaarometer geeft gegevens van 2006 en 2008 en de verwachte ontwikkeling en is vrij benaderbaar via internet (www.vrom.nl/leefbaarometer.nl).

Volgens de Leefbaarometer, zijn er – buiten de 40 wijken en buiten de wijken die in de 1e tranche gehonoreerd zijn – nog ongeveer 100 wijken te vinden waarbinnen minimaal 1000 mensen in gebieden wonen die een stapeling van problemen kennen. Van die 100 wijken ligt 30% buiten de G31. Ik wil de 20 gemeenten waar deze wijken liggen, uitnodigen om een plan in te dienen (maximaal één plan per gemeente)¹.

Omdat ik dit budget zie als een impuls, zal ik een eis van co-financiering stellen, en het budget maximaliseren op € 1 miljoen per plan voor wijken groter dan 1000 inwoners en € 2 miljoen per plan voor wijken groter dan 2500 inwoners.

Het is mijn wens om het budget dat resteert ook ten goede te laten komen aan gebieden met leefbaarheidsproblemen die binnen de G31 liggen. Ik stel daarbij voor, dat zij een plan kunnen indienen voor een wijk groter dan 2500 inwoners, omdat deze steden in verhouding groter zijn. Dat betekent dat nog eens 13 gemeenten een plan kunnen indienen, eveneens voor € 2 miljoen per plan².

Andere gemeenten in Nederland die menen dat de cijfers uit de Leefbaarometer op basis waarvan ik de problematiek beoordeel op de een of andere manier niet correct zijn, kunnen eveneens een aanvraag indienen, waarin zij gemotiveerd aangeven waarom zij toch in aanmerking zouden moeten komen voor toekenning van subsidie.

Criteria toekenning tweede tranche

De criteria waar de ingediende plannen aan moeten voldoen blijven dezelfde als bij de eerste tranche:

- het dient te gaan om wijken met substantiële en cumulatieve problemen op meerdere terreinen van de wijkenaanpak op het gebied van wonen, werken, leren en opgroeien, integreren en veiligheid;

¹ Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer.

² Zie bijlage 1.

- gemeenten die willen indienen, moeten een plan maken op wijkniveau met corporaties en andere relevante (lokale) partijen, waaronder bewoners;
- er dient sprake te zijn van co-financiering: de bijdrage is maximaal 50% van de totale kosten (onrendabele toppen en kosten van de sociale en economische activiteiten) van het totale plan tot genoemd maximum van 1 of 2 miljoen euro per plan (afhankelijk van de grootte van de wijk).

Tevens wijzig ik een aantal criteria en voeg ik er toe:

- in de wijken moeten buiten de G31 tenminste 1000 mensen wonen in gebieden die volgens de Leefbaarometer, leefbaarheidsproblemen kennen en tenminste 2500 als het gaat om wijken binnen de G31;
- in de aanvraag dient aangegeven te staan, hoe de gemeente de leervoorwaarden in deze aanpak wil toepassen in hun overige wijken en hoe ze wil bijdragen aan de landelijke verspreiding van de kennis die zij in de wijkeraanpak opdoet;
- in de aanvraag dient aangegeven te staan, wat het multiplier-effect van de subsidie is, oftewel, welke investeringen van andere partijen worden uitgelokt met de subsidie.

planning

Ik streef ernaar, dezelfde tijdlijn aan te houden als voor de eerste tranche. Dat wil zeggen:

november 2009	Openstelling budget voor gemeenten.
november 2009	Voorlichtingsbijeenkomst voor gemeenten.
1 maart 2010	Deadline planindiening.
april 2010	Presentatie van plannen door gemeenten aan commissie.
mei 2010	Opstelling advies van commissie aan minister.
1 juni 2010	Besluit minister over toekenning.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

De minister voor Wonen, Wijken en Integratie,
E. E. van der Laan

Bijlage 1

Lijst gemeenten

	max. 1 wijk per gemeente
Almere	1
Zoetermeer	1
Ede	1
Totaal Ortega's	3
Alphen aan den Rijn	1
Bergen op Zoom	1
Capelle aan den IJssel	1
Delft	1
Delfzijl	1
Den Helder	1
Gouda	1
Hoogezand-Sappemeer	1
Hoorn	1
IJsselstein	1
Leerdam	1
Leidschendam-Voorburg	1
Roermond	1
Roosendaal	1
Veenendaal	1
Venray	1
Vlaardingen	1
Totaal Buiten de G31 minus Ortega's	17
TOTAAL BUITEN DE G31	20
Den Haag	1
Amsterdam	1
Utrecht	1
Rotterdam	1
Totaal G4	4
Leeuwarden	1
Enschede	1
Groningen	1
Nijmegen	1
Totaal G27 met aandachtswijk	4
Breda	1
Den Bosch	1
Haarlem	1
Leiden	1
Tilburg	1
Totaal G27 zonder aandachtswijk	5
TOTAAL G31	13
TOTAAL AANVRAGERS	33